

MADAME DE SÉVIGNÉ.

1627—1696.

WERKEN.

Lettres.

Marie de Rabutin Chantal, Marquise de Sévigné, werd nabij Semur, op het oude kasteel Bourbilly, den zetel van haar geslacht, geboren.

Haar vader, een eerst voorstander van het tweegevecht, die zelfs eens van 't avondmaal opstond om zich met iemand, door wien hij zich beleedigd achtte, te gaan meten, sneuvelde bij de verdediging van 't eiland Ré, tegen de Engelsen, nadat hem drie paarden onder 't lijf waren gedood, toen Marie nog geen zes maanden oud was.

Nadat ook hare moeder was overleden, werd zij met zorg opgevoed door den abt *de Coulanges*, haar oom, iemand met een buitengewoon gezond verstand, dien zij *le bien bon* noemde en steeds met liefde en dankbaarheid herdacht. Zij maakte onder zijne leiding goede vorderingen in 't Spaansch en Italiaansch alsmede in 't Latijn, terwijl haar karakter op de voordeeligste wijze ontwikkelde.

Daar in dien tijd het nieuws van den dag op verre na niet zoo algemeen als thans werd bekend gemaakt door de nieuwsbladen, waarvan het aantal zeer gering, en de inhoud doorgaans weinig beteekenend en onjuist was, werd het belangrijke, dat ieder in zijn kring opmerkte, mondeling of per brief aan de kennissen medegedeeld. Deze brieven gingen dan van hand tot hand en werden vaak overgeschreven, doch zij verschenen niet in druk. — Eerst later werden die van groote schrijvers verzameld en uitgegeven. — Als schrijfster van zulke brieven maakte Mad. de Sévigné zich zeer vroeg een grooten naam.

Zeventien jaar oud zijnde, trad zij in 't huwelijk met den Markies de Sévigné, doch beleefde een ongelukkigen

echt. Spoedig ondervond zij, dat de man, aan wien zij haar hart had geschonken, niet verdiende hare achting te bezitten. De Markies verwaarloosde haar gedurende eene zevenjarige vereeniging, en viel toen in een tweegevecht met den ridder d'Albret. Hij liet zijne vrouw een ontrederd vermogen, een zoon en eene dochter na.

Van nu af was de opvoeding van hare kinderen haar hoogste streven, en zij smaakte het geluk, hare moeiten ruimschoots te zien beloonen. Hare boven alles geliefde dochter blonk door verstand en schoonheid uit aan het schitterend hof van Lodewijk XIV, en huwde met den graaf de Grignan. Over deze verbindtenis verheugde zich de teedere moeder te meer, daar zij het vooruitzigt had hare geliefde dochter steeds in hare nabijheid te zullen hebben.

Ondertusschen werd de Grignan tot gouverneur van Provence aangesteld, en de daardoor noodzakelijk geworden scheiding tusschen dochter en moeder had van deze die lange reeks van brieven ten gevolge, welke, zonder voor den druk bestemd te zijn geweest, eene niet onbelangrijke plaats onder de meesterstukken der Fransche letterkunde hebben ingenomen. Zij zijn bezielde door eene teedere moederliefde, en vertoonen ons als in een tooverspiegel het hof en zijne kuiperijen, de kerk, het tooneel, de letterkunde, den krijg, de feesten, de maaltijden en de kleederdragt van haren tijd.

Gedurende de zeven en twintig jaren, dat zij de zoo betreurde scheiding overleefde, zag zij enkele malen hare dochter bij zich te Parijs; dan weder bezocht zij Grignan, het erfgoed van haar schoonzoon. Dit deed zij den laatsten keer in 1694, toen zij hare dochter op 't ziekbed vond. Met al de zorg en oplettendheid harer moederliefde verpleegde zij de beminde kranke en zag haar ook herstellen; maar werd toen zelve, op zeventig jarigen ouderdom, door de kinderziekte aangetast, welke haar ten grave sleepte.

Een jaar na haar dood, werd de eerste groote verzameling harer brieven in 't licht gegeven, met uitlating van eenige plaatsen; later verschenen er meer volledige verza-

melingen
gevuld.
over de

Orisons

Dez
door r
tot rec
Zeer
spreken
stand.
vrouw
offer b
had be
opende
Hij
schitter
teren s
Hiel R
de Mark
grootm
kundig
wen, d
werden
den er
oeserij
In nivo
in ander

melingen, waarin de ontbrekende plaatsen ook waren ingevuld. Het getal uitgaven harer brieven bedraagt reeds over de honderd.

JACQUES BÉNIGNE BOSSUET.

1627—1704.

WERKEN.

Oraisons funèbres. — Discours sur l'histoire universelle. — Méditations sur l'Evangile. — Elévations sur les Mystères, enz.

Deze welsprekende redenaar werd te Dijon geboren, en door zijn vader, een der aanzienlijkste mannen van de stad, tot rechtsgeleerde bestemd.

Zeer vroeg openbaarde zich zijne schoone gave der welsprekendheid, en later zijne neiging tot den geestelijken stand. Hij had zich schriftelijk verloofd met eene jonkvrouw van aanzien, die nogtans vrijwillig hare liefde ten offer bragt, toen zij Bossuets geschiktheid voor den kansel had leeren kennen. Zij ontsloeg hem van zijne gelofte, en opende hem aldus den weg tot grootheid en roem.

Hij begaf zich daarop naar Parijs, waar hij met een zoo schitterenden uitslag in de godgeleerdheid en fraaije letteren studeerde, dat hem de toegang geopend werd tot het *Hôtel Rambouillet*, waar Julie d'Angennes, de dochter van de Markiezin de Rambouillet, even als hare moeder en hare grootmoeder reeds gedaan hadden, de uitstekendste letterkundigen om zich vereenigde. Deze hoogst beschaafde vrouwen, die met de andere vrouwen, welke in dezen kring werden toegelaten, den naam van *Précieuses* ontvingen, legden er zich op toe alles uit de taal te verwijderen, wat onsierlijk en ruw was, hetgeen zij *dévolgariser* noemden. In navolging daarvan ontstonden eerst te Parijs en daarna in andere steden dergelijke bijeenkomsten, waar het weldra